

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. VI. An hoc decretum sit declaratorium simul, & prohibitorium?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](#)

C A P V T VI.

31

C A P V T VI.

An hoc decretum sit declaratorium simul, & prohibitorium?

S V M M A R I V M .

Quid prohibeatur in hoc decreto? n. 110.

Hac prohibitio obstringit conscientiam.

n. 111. *Et quidem sub culpa gravi in materia gravi.* n. 112.

Quomodo decretum sit declaratorium?

n. 113. & scqq.

110. **E**X art. 5. deprompta sunt ea, quae sequuntur. [Hoc decretum esse prohibitorium, ex ipsis terminis patet. Utitur enim verbo prohibendi. Prohibeturque primo, ne quis praedictas propositiones doceat, defendat, edat, aut de ijs disputative publice, aut privatim, nisi impugnationis causa, tractet: idque prohibet sub pena excommunicationis latæ sententia, Romano Pontifici reservata. Prohibet secundo omnibus Christi Fidelibus, ne praedictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad proximam deducant.

111. Hanc prohibitionem obstringere conscientias, manifestum est. Nam prohibitio, quae proponitur sub pena excommunicationis latæ sententiae, qualis est prima pars prohibitonis relatae, ad conscientiam dirigitur. Item prohibitio, quae fit in virtute sanctæ obedientiae, & sub intermissione divini iudicij, evidenter indicit obligationem conscientiae, vt omnes doctores, nemine discrepante, fatentur. Deinde id decretum respi cere conscientiam, patet ex illis verbis proemij: *In segregandis noxijs doctrinaram pascuis ab innoxijis, & postea, in praxi perniciose.*

112. Eam autem prohibitionem obstringere conscientias graviter, dum

versatur in materia gravi, certum est. Et quidem hoc decretum Innocentij XI. alias damnat propositiones, quae negant esse peccatum, quod est peccatum veniale. In quo qui oppositum operatur, peccat venialiter; qui autem docuerit, nullum esse peccatum, neque veniale, peccabit mortaliter, quia sustinere eam doctrinam est materia gravis, & scandalosa.

113. Constat etiam, hoc decretum esse declaratorium. Declaratio enim nihil aliud est, quam manifestatio alicuius veritatis, quae ab aliquibus ignorari, aut in dubium verti posset: hoc autem decretum manifestat, eas sexaginta quinque opiniones esse scandalosas, de quo quis dubitare posset propter aliquos Theologos aliter censentes. Et quidem decretum expresso iudicio damnat eas opiniones ut scandalosas: non potest autem id fieri, nisi afferendo, & manifestando eas esse scandalosas: sicut sententia, quae damnat aliquem ut furem, est vera sententia declaratoria criminis.

114. Sed & in alio sensu hoc decretum declaratorium est, id est, declaratio aliarum legum Canonicularum. Damnat enim hoc decretum multas propositiones, quae versantur in materia iuris canonici: quae propositiones ab aliquibus putabantur probabiles; quia aliter intelligebant leges illas canonicas, aut putabant, illas non obligare. Pontifex ergo, dum damnat propositiones, manifeste declarat, quo sensu eiusmodi leges accipiendæ & intelligendæ sunt.] Huc usque in eo art. 5.

116. Ab aliquibus putabatur probabile id, quod dixit Tridentinum, eligendos esse digniores ad praefecturam Ecclesiastarum, non esse intelligentem cum toto rigore illud verbum digniores. Dum ergo Pontifex damnat eam propositionem 47. expresse declarat,

clarat, illud decretum intelligendum esse de dignioribus in toto rigore, & excludendas esse eas tres interpretationes, quae relaxant vim decreti Tridentini.

116. Eodem modo dum damnat propositionem 52. quod præceptum servandi festa non obligat sub mortali, declarat intentionem Ecclesiæ esse obligare sub mortali. Idem cernitur in propositione 53. de eo, qui audit simul duas medietates Missæ, aut quatuor eius partes: et in propositione 54. de ea, qui non potest recitare Matutinum, quod non teneatur ad reliquias horas recitandas: in his enim declarat Pontifex, quomodo ea Ecclesiæ præcepta intelligenda sint.

C A P V T VII.

An hoc decretum sit definitio Pontificia?

SVMMARIVM.

Hoc decretum non continet definitiō nem articuli Fidei. n. 117.

Definitio quandoque sumitur pro declara ratione doctrinae. n. 118.

Damnatio opinionis de absolutione inter absentes vocatur ab authoribus definitio n. 119.

Id, quod docet Pontifex tamquam certum, dicitur definiri. n. 220.

Hoc decretum est definitio Pontificia se cundo modo. n. 121. & seqq.

117. **E**X art. 6. deprompta sunt quæ sequuntur. [Hæc vox *Definitio*, quod attinet ad præsens institutum, dupliciter usurpatur. Primo pro decisione, seu declaratione articuli Fidei. Et in hoc sensu id decretum non esse definitionem, patet. Nam Pontifex in ijs decretis non declarat, aliquid eorum esse articulum Fidei. Et quidem si id declararet tamquam articulum Fidei, verificaretur, credendum esse tamquam articulum

Fidei, eas propositiones esse falsas; vnde hæreticus esset, qui eas propositiones veras assereret; at que adeo ex propositiones essent hæreticæ. Quis autem audet asserere, eas propositiones esse hæreticas vi eius decreti, in quo Pōtīfex dumtaxat, illas damnat ut scandalosas? quamvis non dicat, esse scandalosas dumtaxat, sed ut minimum.

118. Secundo usurpat ea vox *Definitio*, pro qualibet declaratione Ponrificis, quam circa doctrinam tradit ut omnino certam, & indubitabilem. Itaque cum Pontifex Summus aliquid in materia doctrinæ decidit ut certum, & absque periculo errandi, dicitur id definire. *Nam definire, & pro certo decidere*, idem sunt. Et revera esse alias definitiones Romanorum Pontificum, præter eas, quæ sunt declarations articulorum Fidei, patet ex communi Doctorum sensu, pœnes quos est, à quibus desumenda est usuratio, & significatio nominum, ut late ostendi in 1. part. Cris. Theol. disp. 12. n. 65.

119. Sic loquitur P. Suarez tom. 4. in 3. part. disp. 19. sect. 3. n. 16. vbi agens de damnatione Clementis VIII. opinionis de absolutione inter absentes, ait: [Est igitur iam dicta sententia certa in gradu à Pontifice definitio.] Et P. Vasquez tom. 4. in 3. part. quest. 91. art. 4. dub. 2. n. 1. de eodem argumento tractans, ait: [Ante quam Clemens VIII. definijset, ac determinasset opinandi licentiam circa præsentem controversiam, &c.] Et P. Arriaga tom. 8. disp. 50. num. 20. agens de eodem decreto Clementis VIII. ait: [Post decisionem Clementis VIII.] &c. Decidere autem, & definire sunt termini æquipollentes. Et P. Conink de Pænitentia disp. 4. num. 61. ait: [Iam vero cautius hac de re agendum est post definitionem Clementis VIII.] Qui author lib. 1. de actib. supernatur. Conink disp.